Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Illustreradt nyaste Söndagsmagasin.

(N:o 26.)

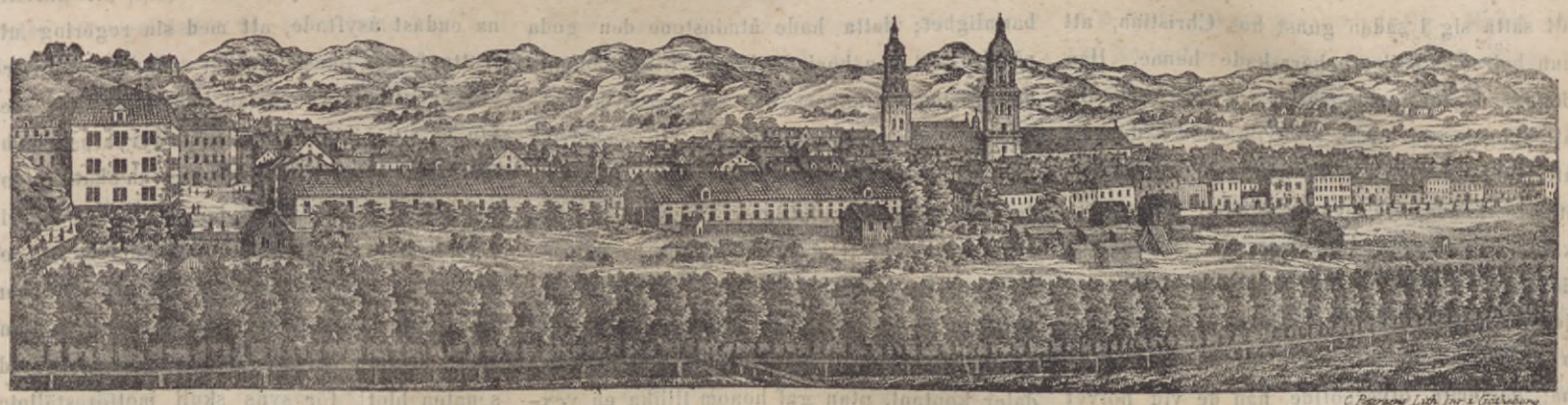

N:o 44.) Utkommer hvarje Söndag kl. 7 f. m. Götheborg d. 3 November 1850. Pris för år: 4 ½, för halft år 2 ½ Rdr. bko (IV årgången

Monaldeschis mord i Fontainebleau.

Drottning Christina.

(Forts. fr. N:o 43.)

År 1651 firade Christina sin födelsedag mera lysande än någon gång förut. Anledningen härtill var väl till en del den, att hennes lif under loppet af detta år trenne gånger räddats *), men sannolikt ännu mer af en viss lättsinnighet, som från denna tid fördunklar drottningens herrliga egenskaper. Det var då, hon helt och hållet började lefva för sina nöjen, och bortlade till och med för en tid sina annars kära studier. Denna förändring förorsakades af en fransman, som utgaf sig för läkare och endast egde den mest ytliga bildning. Han hade blifvit henne rekommenderad af den likaså inbilske som lärde Salmasius och hette egentligen Michon, men kallade sig Bourdelot, efter en onkel, som var läkare och stod i stort rop, och agerade sjelf läkare. Han var en förträfflig sällskapskarl, sång lätta sångstycken, spelade guitarr, för-

*) Utom åtskilliga sjukdomar och den af hennes rikshistoriograf Messenius anlagda sammansvärjningen, hade hennes lif också satts på spel genom följande händelse. Amiral Flemming visade henne en gång ett nytt skepp. I tjenstifvern undersökte han icke, om den landgång, hvarpå han befann sig med drottningen, var nog stark, och störtade derför med henne ned i vattnet, som der var öfver 30 famnar djupt. Lyckligtvis kom öfverstallmästaren Steinberg, som genast kastade sig efter henne, i tid till hjelp. Ånskönt han fick tag i drottningens klädning, så kunde han dock icke bringa henne till vattenytan, ty den sig under henne befindtlige amiralen hade också fattat i drottningens klädning och drog henne alltjemt djupare. Först då flera personer kommo till hjelp, drog man både drottningen och amiralen ur vattnet. Drottningen var långt ifrån vred på amiralen, tvärtom berömde hon honom derför, att han begagnat sig af tillfället att räddas på samma gång som hon sjelf, och således icke släppt sitt tag.

stod att bereda alla slags parfymer, ja till och med kokkonsten, och hade en oöfverträffflig talang att uppväcka skratt på andras bekostnad. Genom det sednare visste han snart att sätta sig i sådan gunst hos Christina, att han helt och hållet beherrskade henne. Han begagnade först och främst sitt inflytande till att aflägsna de lärde, af hvilka han hade mest att frukta, från Christinas person, och föreställde henne, att hennes studier voro enda källan till hennes sjukdomar; att hon genom dem icke allena ådrog sig sjukdomar utan jemväl franska hofvets åtlöje, der man icke ansåg något så narraktigt som en lärd qvinna; derjemte öfverhöljde han de vid hofvet varande lärde med de mest satiriska infall. Christina gaf honom rätt och skiljde sig nu vid sina böcker. Då hon kort derpå befann sig bättre, så förklarade hon offentligt, att Bourdelot räddat hennes lif, och hon företog sig numera intet, utan att först hafva meddelat honom detsamma och inhemtat hans mening derom. Drottningens åsigt delades af de store vid hofvet och hvar och en sjuk senator ville endast botas af Bourdelot, hvilken heller icke underlät att bota den sjuke så fullkomligt, att han aldrig mer behöfde någon läkare. Men snart blef han med rätta allmänt hatad; ty han aflägsnade icke blott från hofvet allt det som var godt och ädelt, utan hade jemväl på drottningens företaganden det skadligaste inflytande. Slutligen vände man sig enhälligt till drottningen med den bön, att icke längre anförtro sitt dyrbara lif i en charlatans händer. Men sådana föreställningar blefvo utan verkan. Bourdelot blef för hvarje dag mäktigare och derigenom så mycket oförskämdare. Nu skonade han till och med icke mera den man, som hittills förmått allt öfver Christina, grefve de la Gardie, hvilken också genast föll i onåd. Vid denna tid vågade en lärd, hvad till och med kronprinsen icke skulle vågat. En dag befunno sig bland olika storheter också flera lärde vid hofvet, bland andra Meibom, som skrifvit om de gamles musik, och Naudé, om de gamles dans. Bourdelot begagnade denna omständighet, för att på sitt vanliga sätt underhålla hofvet. Meibom nödgades föredraga en aria i antik stil, och Naudé måtte dansa en antik dans. Men som Meibom hade en mycket dålig röst och Naudé mycket fula fötter, så skrattade man af full hals öfver båda konstnärernas prestationer. Häröfver blef Meibom så förtörnad, att han kort derefter betalde den allsmäktige Bourdelot med några försvarliga örfilar för hans bragd. Naturligtvis måste han nu lemna hofvet, men han hade dock fått visa den öfvermodige, att han icke var helt och hållet upphöjd öfver alla angrepp. I sjelfva verket infunno sig nu också ögonblick, då Christina märkte hans erbarmlighet; detta hade åtminstone den goda påföljd, att hon började lyssna till den offentliga rösten om honom, och att den önskan efterhand uppsteg hos henne att blifva befriad från denna fadda menniska. Under hvilken förevändning hon slutligen aflägsnade honom från hofvet, är icke bekant; dock är det säkert, att det var under en för honom mycket smickrande. Hon lät, vid hans afresa i Juni 1653, icke blott utbetala honom 10,000 riksdaler kontant, utan gaf honom tillika en vexel på 20,000 jemte rekommendationsbref till franska hofvet. De stora vid hofvet viste sig icke mindre frikostiga mot honom, änskönt de hatade honom öfver all måtta. Kronprinsen skänkte honom en guldkedja med sitt porträtt i en af diamanter besatt dosa, prins Adolf gjorde detsamma. Således behandlade man den man, som tillfogat Sverige utomordentlig skada. Honom jemte spanska gesandten Pimentelli kan man tillskrifva den förvandling, som slutligen förde Christina till det beslut att förneka sin faders religion. Väl öfvergick, strax efter Bourdelots aflägsnande från hofvet, Christinas förkärlek för honom, till förakt, men det han utsått, uppspirade med ränta.

Pimentelli skall genom följande list hafva befästat sig i den utomordentliga gunst, som han stod i hos Christina. Då han hos henne hade första audiensen, bugade han sig djupt för den på thronen sittande drottningen och aflägsnade sig derpå ögonblickligen. Följande dagen bad han om en ny audiens och höll till henne ett utomordentligt smickrande och väl affattadt tal. På drottningens fråga, hvarför han vid första audiensen icke yttrat ett ord, svarade han: "eders majestäts glans öfverraskade mig till den grad, att hela den tid, som sedan dess förflutit, har jag måst använda, för att samla och förbereda mig till en ny audiens." Detta svar förvärfde honom drottningens gunst i en så hög grad, att ingen annan gesandt förmått så mycket öfver henne. Han skall under sitt vistande i Sverige tillfogat landet mera skada, än om det blifvit öfverfallit af en armé på 50,000 man. Mest bedröfvade det Frankrike, för hvars föreställningar drottningen slutligen gaf efter och aflägsnade gunstlingen. Han inskeppade sig i Götheborg, men öfverfallen af en storm, vände han om i sjelfva hamnen och fördröjde ännu ett halft år vid hofvet, utmärkt med sin vän, den kejserlige gesandten Montecuculi, på allt möjligt sätt af Christina.

Men allt detta och mycket annat skedde afsigtligt mot alla stånds önskningar, så att hvar och en klarsynt kunde inse, att Christina endast åsyftade, att med sin regering uttrötta folket likaså mycket som hon sjelf deraf var uttröttad. Sedan hon sändt bästa delen af sitt bibliothek och sina dyrbaraste möbler i 100 balar till Götheborg och ökat senatorernas antal till 40, lät hon öfverallt utspridа, att hon nu för allvar ville afsäga sig regeringen, och förklarade den 11 Februari 1651 i en senatsförsamling i Upsala sin nu oföränderliga vilja. Denna gången gjorde senaten blott för syns skull motföreställningar. Till den 2 Maj sammankallades ständerna, men samlades först den 21:ste. Under mellantiden uppgjorde Christina med sin efterträdare förslag öfver de, vid thronafsägelsen henne tillkommande inkomster och med senaten öfver thronföljden, i tillfälle af Car Gustafs frånfälle. Hon hade mer än gerna sett, att man hade valt grefve Tott till hans efterträdare, och ville för detta ändamåls vinnande, förläna såväl honom som husen Brahe och Oxenstjerna hertigstiteln. Men denna plan ville man alls icke gå in på och hufvudmännen för husen Brahe och Oxenstjerna betackade sig för den tilltänkta äran.

Då ständerna högtidligen blifvit underrättade om drottningens beslut, gjorde de, likaledes för syns skull, mottföreställningar och fogade sig derpå efter hennes vilja, men de protesterade enstämmigt mot hennes förslag, att åt henne afträda de besittningar, hvaraf han skulle draga sina inkomster, med full suveränitet. Deremot protesterade också hon och med framgång mot hvarje klausul, som på något sätt skulle göra henne beroende i afseende på åtnjutandet af sina inkomster.

Kort före det formliga nedläggandet af kronan tog hon ännu ett steg, som sprider mycket ljus öfver hennes karaktär. Då hon för den åsyftade resan till Flandern trodde sig behöfva konungens af Spanien bevågenhet, lät hon säga den portugisiska residenten vid svenska hofvet, att hon beslutat, att icke längre erkänna hertigen af Braganza som konung af Portugal, emedan han var underlydande spanska kronan; residenten skulle alltså lemna svenska hofvet. Senaten var häröfver mycket uppbragt och lät säga residenten, att han blott behöfde, att ännu några dagar uppskjuta sin resa; ty efter drottningens afsägelse skulle de gamla förhållenderna åter inträda. Drottningen hyste sjelf samma åsigt, men hon hade dock genom detta steg ådagalaggt sin tillgifvenhet för konungen af Spa-

nien och derigenom fått en förevändning, att af honom begära tillstånd.

Den 6 Juni var den af henne så ifrigt efterlängtade dag, som skulle gifva henne friheten att uteslutande få lefva hvar hon behagade. Klockan 7 var hon redan i senaten och lät föreläsa och underteckna afsägelseakten. Derpå ifördes hon den kungliga manteln och sattes kronan på hufvudet. Hon tog sceptern i högra och riksäplet i venstra handen och lät genom tvenne senatorer svärdet och nyckeln bäras framför sig. Så inträdde hon i slottets hufvudsal, der rikets ständer äfvensom gesanter och hofdamer voro församlade. Hon uppsteg på en estrad af sju trappsteg och satte sig på en stol af massivt silfver. Hennes öfverkammarherre och gardeskapten stodo bakom henne, men kronprinsen vid hennes venstra sida. Efter uppläsandet af afsägelseakten, lät hon de höga Riksembetsmännen och Rådsherrarne träda fram och öfverlemnade de särskilda sinnebilderna af den kungliga värdigheten, som de nedlade på ett bord till venster om drottningen. Derpå talade hon nästan en half timma till ständerna; de flesta gråto, andra hänrycktes af beundran. Sedan drottningen åhört ett besvarande tal, nedsteg hon trenne steg på estraden och räckte ständernas fyra talmän handen till kyssning. Derpå vände hon sig till kronprinsen och höll ett nytt utomordentligt ingripande tal!, i hvilket hon också bland annat rekommenderade honom sin moder. Den utnämnde konungen talade nu i sin tur till den afträdande drottningen och ständerna, och räkte derpå Christina sin högre hand, för att återföra henne till hennes rum. Då detta var gjordt, begaf han sig till kyrkan, der allt var förberedt till hans kröning.

Christina uppehöll sig sedermera blott fem dagar i Stockholm och lemnade konungariket med en skyndsamhet, som satte alla menniskor i den största förvåning, så mycket mer som folket ännu med kärlek var fästadt vid henne. Bondeståndet ville icke tillåta, att hon skulle förtära sine betydliga inkomster i utlandet, och prestestånde oroades af det rykte, att hon endast lemnade riket för att antaga katholska läran. Hon befarade således hvarje ögonblick ett beslut, som skulle lägga hinder för hennes resa. För att okänd kunna resa genom Danmark, lät hon klippa af sig håret och gaf sig ut för en grefve af Dohna. Således kom hon den 10 Juli till Hamburg och bodde här hos en rik jude, vid namn Texeira, liksom för att offentligen ådagalägga, att han icke uppskattade menniskan efter dess religion. I sällskap med landgrefven Fredrik af Hessen besökte han protestantiska kyrkan och begåfvade pastor primarius Müller, hvilken högst lyckligt hade användt sin text öfver drottningen af Arabien på sin höga åhörarinna, med en guldkedja. Icke dess mindre spridde sig det rykte, att hon ville blifva katholik, beständigt mer och mer, så att Sveriges ständer till henne afskickade sändebud, som icke lemnade någon möda ospard, för att afvända hennes beslut.

Mot slutet af Juli lemnade hon Hamburg och besökte under vägen jesuiterkollegiet i Münster. I Nederländerna såg hon, sedan hon aflagt mansdrägten, erkehertig Leopold och hertigen af Condé, den hon dyrkade med enthusiasm. Julafton aflade hon, efter ett praktfullt intåg i Brüssel, i erkehertigens kabinett, för honom och flera andra vittnen, bland hvilka också Pimentelli befann sig, den katholska trons bekännelse i dominikanaren Guemes händer. Sedan drottningen slutat sin bigt och patern uttalat absolutionen, följde en fröjdsalut ur alla de eldgap, som Brüssel hade att uppvisa. De derpå följande dagarna upphjöds alla krafter, för att roa Christina. Baler, komedier, turneringar, jagtpartier och prakfulla spatserfarter följde på hvarandra. Kardinal Mazarin, änskönt i öppet krig med Spanien, sände, till festerne förhärligande, en hel trupp komedianter till Brüssel från Paris, hvilka afvexlande spelade spanska, franska och italienska pjeser. Drottningen hängaf sig helt och hållet åt nöjena, för hvilka hon dessutom af naturen var mottaglig, och ålade sig intet tvång, der hon hade hopp om att kunna roa sig. I Februari 1655 inflyttade hon i grefven af Egmonts slott och underhöll från denna tid sitt hof på egen bekostnad. Midt under sitt glädjerus erhöll hon den bedröfliga underättelsen om sin moders frånfälle, hvarpå hon i tre veckor afhöll sig från alla offentliga sällskaper.

Hon ämnade resa från Brüssel till Rom, der den 7 April en ny påfve blifvit vald, under namn af Alexander VII. Men denne begärde, att hon först skulle offentligen bekänna sig till katholska läran, på det att hon kunde mottagas med alla de ceremonier som för henne voro bestämda. Christina, som härigenom trodde sig kunna vinna allt hvad hon önskade, lofvade detta, och afreste den 22 September 1655 från Brüssel, sedan hon der begåfvat sina nya vänner med de dyrbaraste skänker, med ett följe af 200 personer. Då man i Augsburg visade henne det bord vid hvilket hennes fader efter Bajerns eröfring hade spist, utgöt hon tårar, hvilka väl torde haft en mycket blandad orsak. Dock var hon för mycket vant vid att icke tillåta sina rörelser något inflytande på sina handlingar, till att hon genom dem blott ett ögonblick skulle velat uppskjuta en föresats, som hennes egoism hade erkänt för nödvändig. Redan den 3 November bekände hon sig offentligen till katholska kyrkan, hvarpå jesuiten Staudacher höll en tysk predikan öfver psalmen 45. 11. Att det heller icke nu sparades på något, som kunde tillfredsställa Christinas sinne för prakt och nöjen, faller af sig sjelft.

Efter ett åtta dagars vistande i Innsbruck fortsatte hon sin resa till Rom och mottogs i dessa nya trakter på det högtidligaste och mest lysande sätt. Den 21 November beträdde hon påvens område. I alla städer, till hvilka hon anlände, voro triumfbågar uppförde och festligheter föranstaltade för att uppehålla henne och på detta sätt gifva Romarne tid att bereda sig på hennes mottagande på ett värdigt sätt. Hon höll vanligen sitt intåg i Kyrkostatens olika städer till häst och klädd som amazon. Den 19 December höll hon incognito, i en henne af påfven tillsänd vagn, sitt intåg i Rom under skenet af otaliga facklor. Efter några ceremonier fördes hon ännu samma afton till påfven. Efter trenne bugningar nedkastade hon sig för påfvens fötter och kysste hans toffel. Han lyftade henne mycket höfligt upp och hon tog plats på den för henne bestämde armstol. Efter en kort underhållning afskedade påfven henne till de för henne inredda rummen. Andra dagen gjorde han henne genom sitt besök ett utomordentlig nöje och begge de följande dagarne tillbringades med konserter och andra behagliga tidsfördrif. Första juldagen höll hon först sitt offentlige intåg i Rom, under kanonernas dunder. Hon var klädd som amazon och red på en präktig skymmel.

Ankommen till Peterskyrkans trappa, steg hon af och begaf sig in uti den på det praktfullaste smyckade kyrkan, der hon mottogs af det högre presterskapet och infördes i påfvens kapell. Då hon för påfven betygade sin glädje öfver sin omvändelse och hans välvilja, sade han, att hennes omvändelse var af ett så stort värde, att det af denna anledning firades i himmelen mycket större fester än på jorden.

(Forts.)

Ludvig Filip, grefve af Neuilly, och hans familj i Claremont, efter en målning af Gilbert.

Kejsar Napoleons graf på S:t Helena.

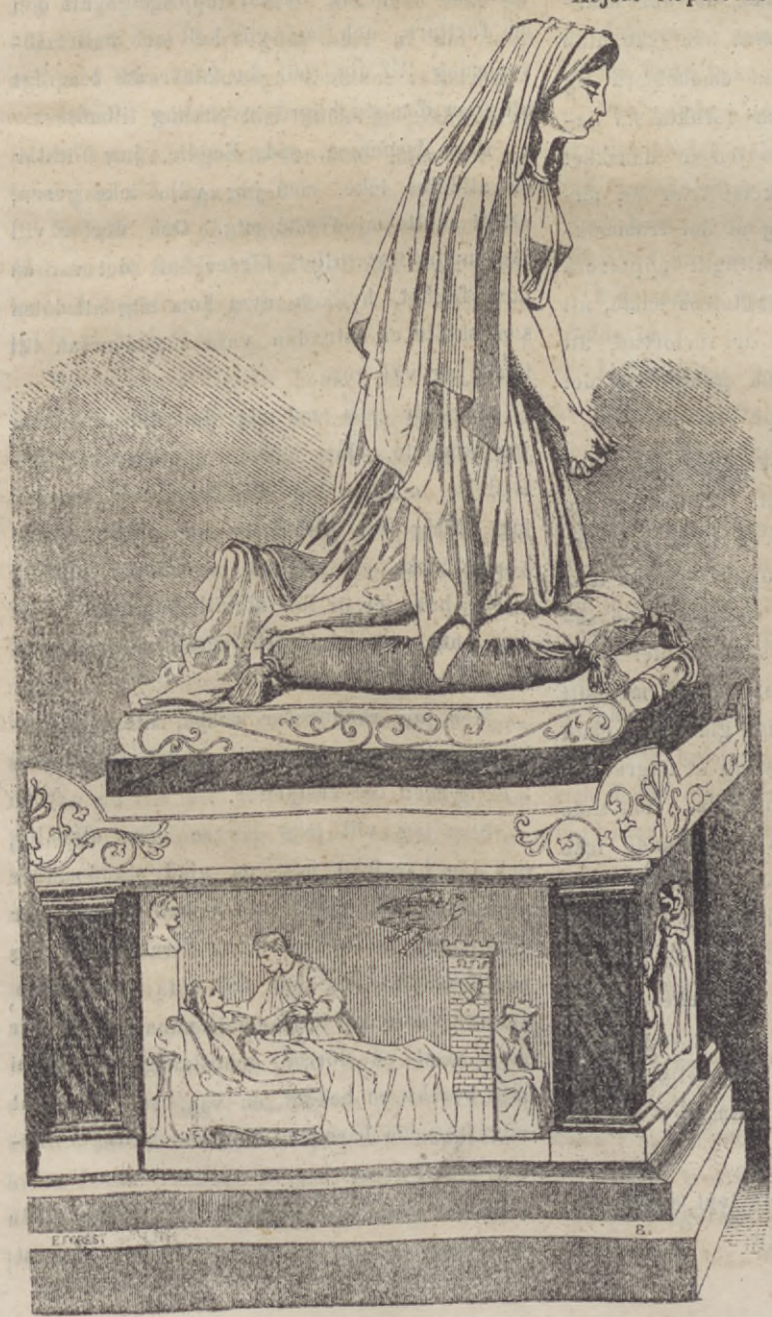

Grafvården öfver Hortensia född Beauharnais, gemål till konungen af Holland, Ludvg Napoleon.

Kejsarinnan Josephines grafvår.

Från Gatan.

Roman af förf. till "Saaledes forholder det sig"

Öfversättning från Danskan.

(Forts. fr. N:o 42.)

Allt detta var långt ifrån svårt; ty då den ärbara justitierådinnan tillräckligt öfvertygat kanslisten om hennes förtrytelse öfver hans fästmös tillgjordhet, och medgifvit rigtigheten af hans påstående, att ett sådant uppförande alldeles icke vore Danskt, så skulle säkert den sista betänkligheten blifva undanröjd, som hittills hade hindrat honom ifrån att söka hennes råd, så mycket mer som han just kom att tänka på ett intressant ställe hos fru Knorring, hvarest på lika sätt en ung man låter leda sig af en erfaren och bildad qvinna. Och då fru nu, i klara och öfverbevisande ord, uppmuntrade honom, att såsom rättighet fordra, hvad Emelie hitintills undandragit sig, då nästan fägnade det honom, att hans förra öfverraskningsförsök hade misslyckats; ty, tänkte han inom sig, om hon verkligen hade låtit öfverraska sig, hvad hade då varit rimligare än att hon, vid nästa tillfälle, varit på sin vakt! Nu deremot kunde han med skäl vänta, att hans föredrag skulle öfvertyga henne om hans lidna förolämpning, och förmå henne att göra det godt igen; och medvetandet om att uppfylla sina pligter skulle göra henne uppfyllandet lätt, till dess — och derom kunde kanslisten från sin ståndpunkt alls icke tvifla — kärleken slutligen infann sig och lät henne dela hans önskningar och längtan.

Hvad tanten nu vidare intalade honom angående möjligheten, det niecen icke alltid var så knippsk eller icke mot hvar och en o. s. v. gick kanslisten med klokhet förbi; ty hvarken var här tid eller ställe att sådant undersöka, och heller icke antog han det för möjligt, ens efter anställd grundlig analys, att komma till en absolut visshet härom; men framför allt var det medvetandet om, att en sådan till sine tider och mot visse personer icke - knippskhets - möjlighet alldeles skulle förrycka hans lifs - åskådning, som förmådde honom, att alls icke besvara dessa häntydningar; men i det ställe förberedde han sig på det tal, han aktade hålla vid sin kärestas inträdande. Och då mer än en timma förflöt, innan detta ägde rum, hade han tillräcklig tid, att fullkomligt utarbeta det och att smycka detsamma med väl anbragte citater ur de svenska klassikerna.

Han repeterade just sitt tal för tredje gången, och fröjdade sig i synnerhet öfver användandet af ett par strofer, som fru Almqvist säger så förträffligt om dygden, då dörren öppnades och Emelie trädde in. Hennes kind brann, men hennes gång var stadig, och hennes blick tvingade tanten att se på sin söm. Men detta allt ungick kanslisten; han lutade sig tillbaka i stolen, lade benen i kors hostade och begynte sålunda:

Kära Emelie, du erinrar dig säkert de vackra strofer, vi härom dagen läste:

Hur Kärlek smälter hjertats is
Och öppnar läbens blommar.

Jag förklarade dig deras betydelse och sade dig, att det var förlofvades förhållande till hvarandra, som skaldinnan i denna vackra och träffande bild afmålat. Du har visst häller icke glömt, hvad jag sade, att den djupa nordiska andan, den friska nationaliteten är uttalad i dessa ord. Men, kära Emelie, det har smärtat mig att förnimma, att du icke synes äga känsla för denna höga betydelse, det har smärtat mig för mitt hjertas skull, som känner behof af att älska; det har smärtat mig för din skull; ty man kan icke utan smärta se en Dansk qvinna emancipera sig från sitt lands sedvanor och förakta sin nationalitet. Vår sunda och jemna danskhet taler likasålitet någon afvikelse från det antagna, som någon tillsättning af det främmande. Jag måste derföre enträget uppfordra dig i sanningens och nationalitetens namn, att du vill erinra dig, det du är förlofvad, att detta förhållande, på samma gång, som det "öppnar läbens blommar," på samma —

Så långt var han kommen, utan att blifva afbruten af sitt auditorium. Tanten sydde flitigt, och fröjdade sig öfver hvad som förestod, och Emelie hörde ogonskenligen icke på; men kanslisten uttydde deras tystnad såsom uppmärksamhet, hans stämma blef fylligare, och nu skulle han just slå ned med sitt stora tal, då Emelie plötsligt gick bort emot honom, strök sin förlofningsring af fingret och lade den på bordet vid hans sida. Hon sade icke ett ord, men hennes min kunde icke missförstås. Kanslisten såg på henne med stela blickar och glömde helt och hallet sitt tal. Tanten, som långt ifrån hade väntat detta, blef förvånad; hon såg af Emelies beslutsama handling, att det var allvar; men kunde dock icke afhålla sig ifrån att mellankomma.

Hvad vill detta säga, Emelie? ropade hon.

Jag är icke skyldig min tant någon förklaring, svarade Emelie kallt.

Ja, oartig vet jag nog att du kan vara; men min flicka, när det är din fästman, som har orsak att vara missnöjd, och han det oaktad är så god, att icke slå upp med dig, så synes mig att du bär dig så förryckt åt, att allt skäl förefinnes hos dine anhörige, för att begära en förklaring.

Emelie fann sig icke föranlåten att svara härpå; hon såg på kanslisten, som om hon väntade, att han skulle taga ordet. Han var olycklig, rättade några gånger på sina glasögon och gjorde flera försök att tala; men stämman svigtade honom. Ändtigen fick han dock luft och sade:

Jag kan icke underlåta att göra dig uppmärksam på det inkonseqventa i ditt uppförande. Jag kan omöjligen tro, att du rätt uppfattat meningen angående det af mig framställda förslag till en, från min ståndpunkt betraktad, önsklig förbättring. Det har aldrig varit min mening att göra det till ett villkor för fortsättningen af vår förbindelse; ty kära Emelie, och det beder jag dig att icke missförstå, jag vet att värdera den så som den är; jag önskar uppriktigt att den må fortfara, och jag vill helt och hallet öfverlemna till dig, när du finner det lempligt att föra den sin högre utveckling tillmötes.

Herr Jespersen, sade Emelie, jag förstår er alldeles icke, men jag ville icke gerna, att ni skulle missförstå mig. Och derför vill jag uppriktigt tillstå för er, att det var en dum feghet, hvilken nyss kom mig att låtsa som skulle er åstundan vara någon orsak till hvad jag vill göra.

Jag var ense med mig sjelf derom, innan jag kom in. Jag önskar upplösa vår förbindelse, emedan jag icke älskar er, emedan jag aldrig har älskat er och aldrig skulle kunna älska er, emedan jag känner, att jag måste hata er, i fall ni vill begagna er af den makt, som vårt förhållande möjligen gifver er rätt till.

Men jag renoncerar derpå, utbröt kanslisten, alldeles tillintetgjord, jag vill vara lycklig med det bestående.

Men jag vill icke längre vara olycklig, och jag har icke haft en glad stund under all denna tid. Mina nöjen och förströelser blefvo mig ju förmenta, och edra förstod jag mig icke på. Jag har måst tåla ett sällskap, som ni visste var mig emot; mina vänner har man visat på dörren, och slutligen nekar ni mig besöka en bekant, en vän, som har känt mig från min barndomstid, och nu ligger farligt sjuk.

O, men det skall blifva annorlunda, sade kanslisten, i det hans röst darrade af ångest;

Ni behöfver blott säga det, eder villja skall blifva min lag, oaktadt jag känner, att alla mina principer härvid skola skakas i deras grundval; men det är likgiltigt. Jag offrar er mina principer, som jag offrar er min villja; ty jag älskar er. Ja Emelie, oaktadt Ni långt ifrån är det ideal, som min fantasi tillförne framställdt för mitt hjerta, så älskar jag er; jag kan icke upphäfva vår förlofning. — Ni må icke, — jag älskar er.

Emelie satt i hörnet af soffan, tyst och med bortvändt hufvud; men med handen gjorde hon en afslående rörelse, så att hennes fästman insåg, att han hade upphört att vara det. Fru S:t Clair hade kommit in, men hon höll sig af ångest vid dörren; hennes miner röjde bekymmer, hon grät sakta och kastade af och till en bedjande blick på dottren. Justitierådet hade laggt tidningen ifrån sig, och såg förbluffad, än på den ene och än på den andra, för att, om möjligt, få en förklaring. Men hans fru reste sig upp, gick bort till Emelie, och sade hviskande till henne:

Se så, lilla Emelie, nu har jag dig der, jag länge har velat det. Du hade icke på eder sista bal bort göra narr af din tant och med dina lättsinniga vänninor raljera öfver hennes toalett, som dock är präktigare, än du kanske någonsin får den. Men hör nu hvad jag vill säga dig.

Nu går du på ögonblicket bort till din fästman och beder honom om förlåtelse, — eller ock berättar jag hvad jag vet, och ditt rykte är förloradt.

Emelie bevärdigade henne icke med ett enda ord till svar, men hennes ögonkast voro allt för talande. Tanten gick upp från soffan, och återtog sin förra plats.

Herr Jespersen, sade hon, Ni gör er verkligen allt för mycken omak, för min lilla nieces skull; det är vackert af er, det kan man icke neka; det liknar allt hvad man hör om er; men hon förtjenar det icke. Jag har länge känt det vara min pligt att åtvarna er, men man döljer så gerna sina närmastes fel; men då jag nu ser, att Ni tager det så nära, vet jag icke hvarföre jag längre skulle förtiga hennes illistighet. Och derföre vill jag blott säga er, att den historia, som Ni vet cirkulerade angående hennes förhållande till her Bearn, är helt och hållet sann. Emot honom har min vackra niece näppeligen varit så knippsk, om man skall dömma ifrån den oanständiga romance, som ligger på hennes piano och som är af honom, och som — jag kan knappt förklara denna fräckhet — som hon icke har generat sig att spela för oss. Jag vill icke tala om denna vissna ros, som min niece så vårdsamt gömmer i sin sykorg, men så mycket är då säkert, att rosen helt och hållet liknar den, herr Bearn bar i knapphålet.

Och innan Emelie kunde förhindra det, framvisade tanten, triumferande, den förrädiska rosen.

Kanslisten blef perplex. Det blef honom plötsligen klart, att Felix's berättelse måste vara sann; och likväl befann han sig illa vid den tankan, att icke mera få vara Emelies fästman. Fru S:t Clair grät och såg ännu olyckligare ut, än förut; Justitierådet ännu mera förlägen. Emelie reste sig upp; hon var blek som ett lik, men ögonen blixtrade i det hon sade:

Och om jag nu berättade hvad jag vet om dig?

Du hotar, yttrade tanten; o, berätta, min flicka, jag beder dig. Vi veta ju alla, det du förstår att finna på äfventyr, åtminstone i kompani med herr Bearn, och honom har du, troligtvis, talat med, då du var borta på din visit hos herrar.

Han var der, hvarifrån jag kommer, sade Emelie, till det yttre lugn; men det var kapten Jespersen, som sade mig, att den gamla Cecilia hade bekänt allt.

Den gamla Cecilia, stammade tanten, under det blodet vek från hennes kinder, och hon famlade efter en stol; — det är icke sant, skrek hon; — det finnes icke ett sant ord allt hvad kapten Jespersen berättar.

I detsamma öppnades dörren, och kaptenen trädde in.

Justitierådet, hvars förvirring stigit med hvarje ord som talades, och, nästan förtviflad, funderade på hvad det var, som den gamla Cecilia kunde hafva att bekänna, blef lättare om hjertat, då han såg kaptenen; han gick emot honom, för att, som vanligt, med många ord försäkra honom om glädjen öfver att få träffa honom, och tillika att erhålla nödig förklaring. Hans fru hade plötsligen återvunnit sin hållning. Hon svarade med ett leende på kaptenens helsning, och afbröt sin man, just som denne ville framkomma med hvad som låg honom på hjertat, i det hon, i en hushållerskas ton, sade:

Lind! är du icke så god att gå efter en vagn. Den lilla Emelies näsvishet har verkat på mina nerver så starkt, att jag icke vågar att gå.

Justitierådet var allt för väl dresserad, för att icke genast lyda. Hans fru lutade sig tillbaka i stolen och tycktes med sitt stereotypa leende trottsa den frambrytande stormen. Hennes svägerska låtsade alldeles icke förstå scenen, men såg, med bekymrad blick, afväxlande på hvar och en af de närvarande för att, om möjligt, kunna läsa i deras ansigten hvad som hända skulle.

Kanslisten stod med sin ring i handen, rätade på sina glasögon, och såg ut som det borttappade fåret i evangeliet, under det Emelie tryckte sig lätt upp i ett hörn af soffan och tycktes invänta utbrottet, som ett barn, hvilket afvaktar att en kanon skall aflossas.

Först sedan Justitierådet tillstängt dörren, tog kaptenen ordet.

Det var mycket förnuftigt, fru Lind, att Ni skickade bort er man, ty de få ord han fick tillfälle säga mig, underrättade mig tillräckligt om, att Ni icke haft skonsamhet, och att Ni alltså icke kan vänta någon af mig.

Jag visste, svarade fru Lind, med det största lugn, hvad jag måste vänta mig af kapten Jespersen; jag har just i detta ögonblick visat er son en tjenst, hvarför han borde blifva mig evigt tacksam, och jag vet, af gammalt, att den vänskap man hyser för er, endast medförer förtret och olycka till lön.

Ja, min fru, tog kaptensn till ordet, det är mycket möjligt, att Ni tror er vara förorättad af mig; men jag vill blott säga er, att den olycka Ni omtalar, kunde Ni hafva undgått genom ett enda upprigtigt ord; att Ni icke uttalade det, derföre är jag himlen evigt tacksam. Ni må veta, att jag var tillstädes den der aftonen, som Ni omöjligen kan hafva glömt, då er salig fader trodde att träffa mig, men fann kopist Fischer. Ja, allt detta är ett mörkt tal för våra nuvarande åhörare; men min fru! jag hoppas, Ni förstår mig, och Ni önskar väl icke, att jag skall förklara mig tydligare.

Jag har aldrig väntat mig någon ädelmodighet af kapten Jespersen, svarade frun trottsande, gör som Ni behagar.

Och hvarföre skulle jag vara ädelmodig? frågade kaptenen höfligt; Ni har icke varit det emot Emelie, som visst aldrig har förnärmat Er, och mig har Ni förnärmat så djupt, som något fruntimer kan förnärma en man af ära. Jag talar icke mera om den afton, då Er afsigt misslyckades; men Ni har velat, att jag nu skulle finna min dotter i nöd och elände, gifven till pris för skam och prostitution. Ja, Ni har velat det, vidblef han utan att låtsa märka de andres förvåning; ty annars hade Ni icke sändt mig mitt bref sönderrifvet tillbaka, det bref, hvaruti jag bad er öfverlemna mig barnet; annars hade Ni icke öfverantvardat det i händerna på en qvinna, som nyss utkommit ifrån tukthuset. (Forts.)

STAPEL THOMAS FÖRSTA

Pelerin.

Oktobermoder.

Ansskönt höstmoderna redan hafva börjat sitt herravälde, så bär man dock ännu zefirliknande klädsel; emellertid rätta sig redan toaletten efter de kyliga aftnarna och kaschmirschalar träda i stället för de glacerade sidenmantiljerna. Sidenkläder ersätta dem af muslin och mörka färger få företrädet för de ljusa. Mantiljen är af samma färg som klädningen och af samma sorts tyg och äro prydde med ullspetsar af samma färg. Mönstret har icke på länge ungergått någon förändring. Naturligtvis komma klädernas snitt att rätta sig efter årstiden: i stället för öppna kommer man att bära dem tillknäppta ända upp till halsen. Besättning af band och spetsar kommer att blifva mångfaldig och ersätta *Guimpe*, som förra året var så mycket på modet.

Morgontoalett af silkespiqué göras redan med mantelets af samma tyg och dessa halftoaletter förråda en mycket god smak. Favoritfärgorna äro stålgrå, *puce* eller brons. Vattrad siden gifver förträfflig diner-klädsel, den bäres med bred spetsgarnering och upptill med veckade band.

Gashattar försvinna och i deras ställe träda hattar af *Poult de soie* och till och med af *velours epinglé*. De bäras utomordentligt stora och prydas invändigt vid ansigtt med blomsterbuketter. Änskönt de göras af alla färger, så tycks dock de hvita hafva företrädet.

Morgonmössor blifva för hvarje dag elegantare; kullen är gjord af gamla spetsar och ovanligt stora bandrosetter af olika färg nedfalla öfver örat; tillika användas smala svarta sammetsremsor som band.

Af *Baltoaletter* hafva vi sett några tyllklädningar, broderade med kulört silke. Klädningen har alltid ett slätt lif, framtill öppet och baktill mycket högt, med vidt öppna och temligt korta ärmar. Enligt modet nödgas man att bära armband och af dessa gifves det många sorter. De enklaste och följaktligen de vackraste äro de af röda sammetsband, sammanhållna af en lås, hvars elegans ännu mera höjer sammetens enkelhet. Det finnes äfven andra vackra armband, prydda med diamanter och turkoser, eller ännu vanligare med markasit. Emellertid begagnas för det mesta spännen *à la Louis XIV*, och till och med ärmarna äro skurna efter samma snitt, som vi finna dem på porträtter från förra århundradet.

Hustoalett.

Pelerinar af italiensk taft eller hvilket som hellst annat siden med en *Canezou* af indiskt musslin, framtill med knappar af diamanter, rubiner eller emalj bäras företrädesvis. Dessa knappar äro mången gång af olika storlek och taga mot lifvet småningom af i storlek.

Mantilj.

Vår afbildning af en hustoalett visar en coiffure af hvita blonder med rosetter af Gros de Naples-band. Denna hufvudklädsel bäres helt och hållet bakåt, endast uppburen på bakhåret. Klädningen är af italienskt taft (*bleu Louise*) med högt tillknäppt lif, smyckad med *Brandenbourgs*, men insydd i tyget. Detta broderi är antigen af silke eller tamboreradt och mången gång äfven sydd i *Guimpe;* ärmarna äro vida och likaledes lätt broderade.

Promenadmantiljen är också af italienskt taft och garnerad med spetsar.

Penningbörsen är så enkel, att vi icke behöfva att gifva våra läsarinnor någon närmare färklaring.

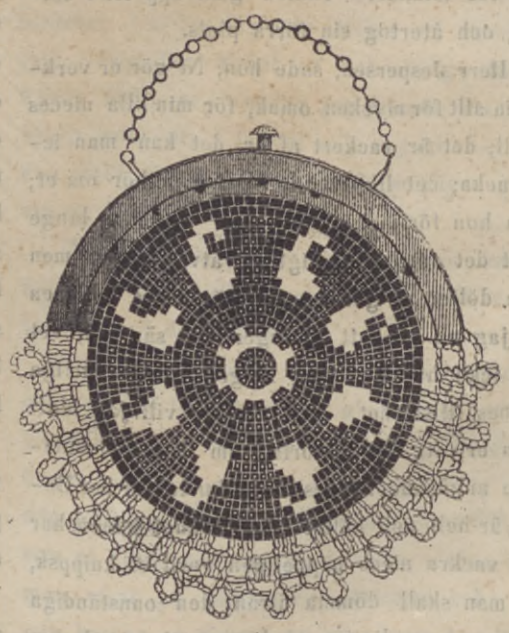

Penningbörs.

C. Petersens Officin 1850